

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos Seimo
Biudžeto ir finansų komitetui

El. p. priim@lrs.lt

Kopija:

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai
El. p. kanceliarija@prezidentas.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
El. p. lrvcanceliarija@lrvt.lt

DĖL DIDŽIAUSIŲ GALIMŲ DEGALŲ KAINŲ VARTOTOJAMS NUSTATYMO MECHANIZMO ĮSTATYMO PROJEKTO

- (1) Dėkojame Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitetui už kreipimąsi, kuriuo Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos prašoma pateikti ekspertinę nuomonę dėl Didžiausių galimų degalų kainų vartotojams nustatymo mechanizmo įstatymo projekto (toliau – Projektas).
- (2) Projektu siekiama nustatyti reglamentavimą, pagal kurį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, įvertinus reikšmingus degalų kainų svyravimus ir (ar) mokesčių, taikomų degalams, pokyčius, būtų aktyvuojamas didžiausių galimų kainų vartotojams nustatymo mechanizmas (toliau – Reglamentavimas). Didžiausias galimas degalų kainas apskaičiuotų ir kiekvieną dieną skelbtų Lietuvos Respublikos energetikos ministras. Didžiausios galimos degalų kainos vartotojams būtų apskaičiuojamos pagal formulę $N + M + K + Akc + PVM^1$.
- (3) Konkurencijos taryba supranta Projektu siekiamą tikslą apsaugoti vartotojus nuo reikšmingų degalų kainų padidėjimų. Vis dėlto, Reglamentavimas kelia tam tikras neigiamų padarinių rizikas, kurias prieš priimant Projektą rekomenduojame įvertinti sprendimų priėmėjams. Toliau pateikiame detalesnę informaciją.
- (4) Atlikę degalų sektoriaus didmeninio ir mažmeninio prekybos lygmens kainodaros analizę², Konkurencijos tarybos ekspertai nustatė, kad šiuo metu didžiąją dalį benzino ir dyzelino didmeninis tiekėjas į Lietuvos rinką parduoda pagal ilgalaikes (metines) sutartis ir standartinę formulę, susietą su Platts skelbiamomis atitinkamų produktų kainų kotiruoėmis. Projekte siūloma reguliuojamas

¹ Formulės dydžių reikšmės: N – „Platts“ indekso „Brent“ rūšies naftos dienos kainos dedamoji, išreikšta euro centais už litrą; M – paskutinių 12 mėnesių vidutinė bendroji marža prekyboje vertinamos rūšies degalais, apimanti naftos perdirbimo, biodegalų įmaišymo, logistikos, su degalų prekyba ir produkto pateikimu galutiniam vartotojui susijusias sąnaudas, išreikšta euro centais už litrą; K – koreguojantis dydis, sudarantis galimybę šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose apskaičiuotų rodiklių suminių dydžių pakoreguoti iki 5 euro centų už litrą degalų apimtimi, įvertinus degalų pasiūlos ir paklausos veiksnius; Akc – akcizai, išreikšti euro centais už litrą, degalų rūšiai; PVM – pridėtinės vertės mokestis, skaičiuojamas nuo degalų kainos su akcizu, išreikštas euro centais už litrą.

² Analizės rezultatai buvo pateikti valstybės institucijoms, įskaitant ir Seimo kanceliariją, Konkurencijos tarybos 2026 m. balandžio 8 d. raštu Nr. (2.30Mr-43)6V-415 „Dėl degalų kainų“.

didžiausias degalų kainas susieti su Platts indekso „Brent“ rūšies naftos dienos kainos dedamąja, tačiau Projekto lydimočiuose dokumentuose nėra pateikta argumentų dėl poreikio susieti didžiausias kainas būtent su šiuo rodikliu ir nėra įvertintas tokio susiejimo poveikis degalais prekiaujantiems ūkio subjektams³.

- (5) Tuo atveju, jeigu pagal Reglamentavimą nustatytos didžiausios degalų kainos būtų ekonomiškai neracionalios (pavyzdžiui, ženkliai mažesnės nei kitose degalų prekybos teritorijose), degalų (didmeniniai) tiekėjai galėtų būti suinteresuoti produktus parduoti ne Lietuvoje, kur mažmenininkai bus apriboti Reglamentavimu apibrėžtų kainų, kas paveiks jų galimybes ir didmenininkams mokėti aukštesnes tiekimo kainas, o kitose teritorijose, kuriose prekyba būtų pelningesnė.
- (6) Reglamentavimu siekiama nustatyti didžiausias degalų kainas vartotojams, tačiau nėra aptarta, kaip tokia kaina turėtų būti paskirstoma skirtinguose degalų tiekimo lygmenyse. Dėl šios priežasties galėtų susidaryti situacija, kai didmeninis tiekėjas nustatytų pirkėjams (mažmenininkams) tiekimo kainą, kuri būtų analogiška arba artima pagal Reglamentavimą leidžiamai didžiausiai kainai – tokiu atveju mažmeniniame tiekimo lygmenyje veikiantys ūkio subjektai prekiautų degalais nuostolingai ir galimai prarastų paskatas prekiauti Lietuvoje.
- (7) Taip pat atkreipiame dėmesį, kad didžiausių kainų nustatymo formulė nėra susieta su faktinėmis degalų įsigijimo sąnaudomis, kurios skirtingų rinkos dalyvių atveju skiriasi. Taigi, vienodų didžiausių kainų nustatymas galėtų sukelti sunkumų mažesniems verslams, o reikšmingi neatitikimai tarp apskaičiuotos didžiausios kainos ir realių mažesnių degalinių sąnaudų bei maržų gali turėti reikšmingą poveikį net ir trumpu laikotarpiu. Tuo tarpu mažesnes sąnaudas turintiems rinkos dalyviams skelbiamos didžiausios kainos galėtų veikti kaip orientyras.
- (8) Projekto lydimočiuose dokumentuose nurodoma, kad Reglamentavimas siūlomas įvertinus kitų Europos Sąjungos valstybių – Belgijos ir Lenkijos – patirtį. Atkreipiame dėmesį, kad pagal viešojoje erdvėje prieinamą informaciją⁴ Belgijoje įtvirtintas degalų kainų reglamentavimas įvardijamas kaip tam tikrų neigiamų pasekmių priežastis. Konkrečiai, nurodoma, kad dėl nustatytų maksimalių degalų kainų ir tokiu būdu apriboto rinkos dalyvių kainodaros lankstumo, ūkio subjektai patiria sunkumų, siekdami padengti dėl krizės Artimuosiuose Rytuose išaugusias veiklos sąnaudas. Be to, galiojantis reglamentavimas neužkirto kelio reikšmingam degalų kainų augimui, kurį nulėmė objektyvios priežastys. Tuo tarpu mažmeninių degalų kainų „lubų“ Lenkijoje nustatymo ilgalaikis poveikis šiai dienai nėra aiškus.
- (9) Tikimės, kad šiame rašte pateikta informacija Jums bus naudinga.
- (10) Jeigu Jums kiltų klausimų dėl šiame rašte pateiktos informacijos, maloniai prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Pirmininkė

Jolanta Ivanauskienė

Eglė Malonytė, tel. 0 608 86458, el. p. Egle.Malonyte@kt.gov.lt

³ Konkurencijos tarybos ekspertų supratimu, Belgijoje, kur įtvirtintas didžiausių degalų kainų nustatymo mechanizmas, didžiausios kainos nustatomos pagal, be kita ko, atskirų produktų kainas rinkose, o ne pagal „Brent“ rūšies naftos dedamąją. Žr., pavyzdžiui: [Maximum prices for petroleum products | FPS Economy](#).

⁴ Žr., pavyzdžiui: [Fuel prices in Belgium climb, with diesel at record level](#); [Middle East conflict puts Belgium's fuel price cap system under pressure](#).

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL DIDŽIAUSIŲ GALIMŲ DEGALŲ KAINŲ VARTOTOJAMS NUSTATYMO MECHANIZMO ĮSTATYMO PROJEKTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-04-13 Nr. (2.30Mr-43)6V-435
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolanta Ivanauskienė, Pirmininkė, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	JOLANTA IVANAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-04-13 12:20:35 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-09 17:30:35 – 2028-06-07 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 13:28:57 iki 2027-12-18 13:28:57
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.88
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-04-13 14:03:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-04-13 14:03:00 Dokumentų valdymo sistema Avilys